

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. IV. Religiosa perfectio etiam consistit in continuo progressu & incremento mortificationis, & exercitationis reliquarum virtutum, quas ipsa Charitas vrget, & impellit

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

castitate, modestia, fortitudine ac reliquis moralibus, quæ passiones coë-
cent. Et vtræque sunt in eorum cordibus defixæ, quibus adhaerent sicut alæ
t Escl. 3. 1. ipsi aui. ac propterea Ecclesiasticus dixit: *Iustorum nationem esse obedientiam
ac dilectionem*: ita insinuans, huiusmodi virtutes esse quasi rationales propo-
sitiones, & quasi connaturales nationi iustorum propter longam earum exer-
citationem. Et quoniam Deum diligunt, nunquam has vestes exiunt, quæ
u Sobb. 1. 2. status eorum sunt propriae. Deus enim summè irascitur (vt quidam P. ophie-
ta dixit) in eos, *u qui induti sunt veste peregrina*. Peregrinas autem iudicant,
non solum eas, quæ à professione Christiana degenerant, sed etiam, quæ sunt
alienæ à Professione Religiosa.

DENIQUE Religiosi, vt mutationem suam concludant, mutant, iura &
leges gubernationis: renunciant enim iuri sæculi, & legibus carnis, quæ præ-
ceptis & consilijs Euangelicis aduerfantur. Faciunt enim, quòd Apostolus
x. Cor. 10. 3 dixit: *x in carne ambulantes non secundum carnem militamus, sed secundum spi-
ritum* quia quisque Religiosus legibus illis gubernatur, quæ in sua Regula
sunt expressæ: illa enim eius est proprium forum. Et tunc extollitur, vt ait
S. Basilius ad suam conuersationem & familiaritatem in cælo habendam.
Alæ enim, quæ illum tegunt, celerem reddunt ad volandum; ita vt corpore
in terra degens, spiritu ascendat ad meditanda & contemplanda, quæ ge-
runtur in cælo. Angeli enim ostium illi aperiunt: quia delectantur cum eo
agere, qui tantam cum ipsis habet similitudinem; & ipsemet Deus ad fami-
liaritatem suam eum admittit: quia videt eum ad eò exutum impedimentis,
indutum verò pulchris ornamentis, quæ ipsum ad id iuuant: in his enim
omnibus magnitudinem ostendit amoris, quo Deum prosequitur.

CAPVT IV.

RELIGIOSA PERFECTIO ETIAM CONSISTIT *in continuo pro-
gressu & incremento mortificationis, & exercitationis reliquarum
virtutum, quas ipsa charitas urget, &
impellit.*

QUONIAM CHARITAS IN HAC VITA SEMPER perfici
potest: idèd admiranda consilia & efficacitatem adhibet in que-
rendis medijs ascendendi ad culmen vitæ cælestis, quam deside-
rat: efficiens in ipsa anima cordiale desiderium & færem insa-
tiabilem crescendi & proficiendi in obsequio Diuino, nullo con-
stituto termino aut limite huius desiderij. Quemadmodum enim a *seruus
a Pro. 30. 16. quam dicit: sufficit*: ita amor nunquam satiatur amando, & operando; sed
quotidie vellet proficere & excellere, nulla prætermissa sui profectus occa-
sione,

sione, magna aut parua; ideoque omnes virtutes ad id coniungit & excitat; & nominatim integram mortificationem sui ipsius & suarum facultatum, ac sensum in rebus omnibus, quæ illud incrementum impediunt; orationem, & frequentem cum suo Domino familiaritatem; cantando, aut orando, meditando aut contemplando; dexteritatem in bene examinandis & purificandis suis actionibus; & in vnaquaque coniungendis multis virtutibus, vt in singulis actionibus omnes crescant, humilitatem cordis, diffidendo sibi ipsi, soli autem Deo confidendo: cuius esse debet vniuersa gloria; ac denique constantiam & firmitatem in continuandis status sui exercitijs, cum omni plenitudine, quam illorum singula petunt. Ex his alijsque virtutibus ad eodẽ admirabile sequitur incrementum, vt ipsemet DEVS, eius aspectu recreatus, dicat illud canticorum: *b Quæ est ista, quæ ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrha, & thuris & vniuersi pulueris pigmentarij petiti, atque confecti?* In quibus verbis præclare proponitur prædicta celsitudo feruentis incrementi: quod anima Religiosa proficitur: cuius proprium nomen est: *quæ ascendit*: nam semper ab inferiori gradu ascendit ad altiore; à temporali ad æternum; à creaturis ad Creatorem. *c disponens* (vt ait Dauid) *ascensiones & incrementa præclara in corde suo.* Nam à custodia præceptorum ascendit ad obseruantiam consiliorum; & ab vno consilio ad alterum præstantius; à paupertate ad Castitatem; à Castitate ad Obedientiam; ab vno gradu Obedientie ad alterum excelsiorem; & ab vna virtute ad aliam magis heroicam; pergens in hoc incremento quamdiu viuit *in valle lacrymarum in loco, in quo illum posuit Deus, in deserto scilicet sacre Religionis: quam vocat desertum, aut solitudinem: quia feruens Religiosus deserit ac reijcit quicquid potest ipsum ad ascensum ad eodẽ glorioso retardare.* Et (vt ait Sæctus Gregorius) quamuis corpore habitet cum alijs in hoc mundo: animo tamẽ ita viuit, atque si esset in deserto: euellens seipsum strenua ac vehementi mortificatione à personis & rebus, quas in sæculo habebat & à diuitijs, honoribus, ac voluptatibus: quæ affixum illum tenebant ad terram: & quod amplius est, quo modo potest, fugit seipsum, & carnem suam; vt secundum leges spiritus viuat. Ac propterea comparatur *virgula fumi* rerum fragrantium, ascendens per aërem, quasi fugiens terram & substantiam terrestrem, cui erat immersus; spargens suauissimum valdeque confortantem odorem, ob ingentem ædificationem, & admirationem, quã huiusmodi ascensus adfert: in quo non minus elucet animæ humilitas, quàm magna eius fortitudo. Ad significandam humilitatem dicitur, *ascendere sicut virgula fumi*: quæ (vt nota Rupertus) in specie videtur exigua; & licet multum crescat, videtur sibi parum crescere iudicat enim, se deformem & nigrã, sicut ipse fumus: cū in rei veritate sit famus fragrans: cuius color nõ offendit oculos Dei, & suavis eius odor

b Cant. 3. 6.

c Psal. 33. 6.

In cum locum.

Vide Mart.
Delrio. ibi.

eum placat, tanquam sacrificium, quo valde delectatur. Sed, ut eius fortitudo ostendatur, alia versio habet: *ascendit sicut columna, aut palma fumi*, quo significatur, ipsum crescere & ascendere recta instar palmæ, & firmiter, instar columnæ: ita ut nec venti tentationum in varias partes spargant, aut distrahant: nec eius in virtutibus profectum impediunt, sed ascensionis & incrementi huius palmam ferat. Ad hæc omnia plurimum iuvat myrrha mortificationis, & pœnitentiæ, & thus orationis vocalis ac mentalis: quæ adeo sunt in Religiosa vita frequentes. Ac propterea nominatim earum meminit, sine quibus conseruari non potest; cum illis autem suauiter & efficaciter conseruatur, crescit, & perficit ipsam mortificationem; quæ licet amara sit, præseruat tamen à culpis; carnisq; virorem consumit, ne spiritus volatum impediatur. Orationi ex officio (ut ait Sanctus Ioannes Damascenus) incumbit: ut sit ascensus spiritus ad Deum; in cuius conspectu se colloquet, ad vires necessarias cum gemitibus obtinendas, ad reliqua exercitia Religiosa; aut ad contèplanda & meditanda mysteria Diuina; ut suauitate, quæ in oratione percipitur, dulcescat mortificationis amaritudo. Cum hac myrrha & thure coniungi debent reliqui pulueres fragrantis reliquarum virtutum tritarum & contularum in modum gummi, donec in pulueres redigantur.

bi. & lib. 1.
nota. c. 19.

d Exo. 30 35

NAM (ut ait Sanctus Gregorius) vir feruens non aggreditur, aut suscipit virtutum opera confusus; sed magna discretione ac prudentia examinat, & penetrat omnia, respiciens finem, tempus, & locum, reliquasque circumstantias: quas opera illa habere debent; nulla, etiam paruula, prætermittenda. In cuius rei figuram iussit olim Deus, ut d *thymiana*, quod erat mixtum ex myrrha, thure & aromaticis alijs speciebus, valde puris ac nitidis, conuideretur usque ad tenuissimum puluerem; & hoc modo poneretur coram tabernaculo testimonij, ut suo tempore in ignem mitteretur thuribuli. Qua ratione significabat: tunc maxime sibi placere opera nostra, cum in eis variæ virtutes miscentur, & coniunguntur: bene examinatis & ad particularia deductis, quæ ad singula pertinent. Quare quodcunque opus Religiosus perfectus præstet, esse debet tanquam thymiana quoddam, & mixtura myrræ, thuris, & vniuersi pulueris fragrantis. Ita ut siue ieiunet, siue cantet; studeat, aut concionetur: in omnibus debet splendere mortificatio, Oratio, Obedientia, patientia, humilitas & fortitudo, zelusque proprii profectus ac perfectionis, & in singulis operibus creuetur in omnibus virtutibus: quia omnes comitantur singulas.

Sed hoc totum vnde tanquam ex origine provenit, nisi à feruente charitate, quæ est sanctuarij ignis, quæ offeruntur Deo omnia sacrificia, ac thymiamata? nam quemadmodum pulueres fragrantis neque ascendunt,

neque

neque odorem emittunt, nisi conijciantur in prunas, quarum igne subtiliores reddantur; & afflant suauiolentem fumum; & hoc modo sensim ascendunt: ita omnia opera studiosa non possunt ad caelum ascendere sine charitate: sine qua apud Deum nec meritum ullum est, nec incrementa; nec alicuius sunt momenti res etiamsi alia valde videantur splendida. Siquidem, ut Apostolus dixit *Si linguis Angelorum loquar, & si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, & si tradidero corpus meum ita ut ardeam: charitatem autem non habuero, nihil sum, nihil mihi prodest*: ut vitam aeternam promerear. Et fumus ex his flammis proveniens ordinariè non est fragrans, sed inanis: fumus enim erit Vanitatis, cuius radix & origo est pestilens ignis amoris proprii, expellens ex anima ignem amoris Divini. Si tamen hic ardeat in prunario & thuribulo cordis cum accensorum affectuum prunis, purificat & attenuat omnia virtutum opera: ut tanquam fragrans odor ascendat in caelum. Tunc mortificationis myrrha fragrantiam suam spargit, & thus orationis ascendit, & pervenit ad conspectum Dei; Obedientia ordinarium terminum transcendit, crescit patientia, eminet castitas, & omnes splendunt virtutes ob stupendam conjunctionem, quam efficit in eis charitas. Non ascendunt aut crescunt tumultuariè, & cum aliquo impetu; sed sicut virgula fumi sensim ascendens, & ita continuè, donec tota mixtura consumatur, ex qua prodit. Perfecta enim charitas, etsi feruens sit, non tamen est furiosa; sed prudens valde ac ordinata; disponens ascensiones moderatè & per gradus suos, quamvis valde instanter & continuè pergat in bonis operibus, donec cum omni perfectione eas perficiat.

Necessè tamen est induere nos generosum quoddam & magnanimum cor: quicquid enim est excellens, & praeclarum, simul est difficile; & quod pretiosum, rarum. Et in ipsa Religione etiam invenitur vulgus: sed quod in ea est electum, adèd est admirabile, ut iure optimo de sancta hac congregatione Angeli dicant: *Quae est ista, quae cum vulgo habitans, ambulat tamen quasi per desertum? & induta carne valde onerosa, summa celeritate in altum ascendat? quae est ista, quae ita novit myrrham cum thure familiariter coniungere, amarum cum dulci, orationem cum mortificatione, & cum his virtutum multitudinem: nec tamen labore & cura eas coniungendi defatigetur? Quae est ista, cuius cor est quasi prunarium, aut caminus: in quo semper ardet ignis sanctuarij, qui est Divinus amor; & disponit suas continuas ascensiones usque ad caelum, quasi fumum magni & fragrantis odori; cum tanta humilitate: ut se reputet virgulam; & cum tanta fortitudine: ut sit quasi solida columna, & palma? opus hoc, Deus meus, est tuae supernae omnipotentiae, ad ostendendam tuae gratiae efficacitatem in creatura adèd debili, qualis est humana natura. Sed tua esse debet ascensionis hu-*

et. Cor. 13. 1

Perfecta
charitas
Constanter
pergit
in bonis
operibus.

Tract. 4. c.
12. § 13.

§ Psal. 83. G.

Hypo-
ritæ.

§ 1. Cor. 8. 4

ius gloria; tuoque auxilio omnes magnum concipiemus animum, ad eam perficiendam. De hoc in virtutibus proficiendi modo, cum omnibus Christianis sit communis, fusc actum est in libro Ducis spiritualis, ad quem nomen remittimus Religiosum Lectorē. Ibi enim etiam inueniet, quod Status eius est proprium, & innititur sententiæ Dauidis, dicentis Deo: *Beatus vir, cuius est auxilium abs te: qui ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum in loco in quo fuit positus: Etenim benedictionem dabit Legulator, ut eat de virtute in virtutem: donec videat Deum Deorum in Sion.* Ex quibus verbis caelesti luce bene perpenſis, aduertent valde ignaui in Religione, radices & causas, cur tantum parum in virtutibus proficiant: alij quod non in corde, sed in operibus, & cæremonijs externis crescant, contenti cum ijs, quæ homines vident, & quod bonum apud eos nomen habeant. Quod non est ascensiones disponere in corde proprio; sed forte in alieno. Alij, quod omnes suas cogitationes ponant in eo, vt studijs & exercitijs scientiarū interius crescant in intellectu: obliuiscunt affectuum cordis, in quibus virtutes consistunt. Et quemadmodum primi solūm crescunt, sicut hypocritæ, in externa specie: ita secundi, non aliter crescunt, quā hydropici, haurientes multam aquam scientiæ, de qua Apostolus dixit: *scientia inflat, charitas verò adificat.* Alij parum proficiunt; quia non attendunt, nec cogitant, vt proficiant in valle lacrymarum, sed in valle deliciarum. Idque faciunt, vel quod sint valde addicti delitijs, & voluptatibus carnis; & solatijs, corporisque commoditatibus; fragientes quicquid est penitentiæ, mortificationis, & crucis Christi; aut quod minimum afficiantur delitijs spiritus: nec Deum quærant propter ipsum, sed propter suam delectationem; nec ita se dedant exercitijs contritionis, ac doloris peccatorum, humiliationis, & confusionis propriæ: atque meditationibus rerum iucundarum ac delectabilium: quæ quamuis in se sint valde vtilis: non tamen pro ijs sunt tales, qui proprio amori sunt dediti. Et cum non ædificent super firmam propriæ cognitionis petram; sed super mobilem & inflabilem arenam propriarum sensuum delectationum: que non durant, sed accedunt & recedunt: ita progressus & incrementum ipsorum nec firmum est, nec solidum; & quocumque tentationis vento flante, homo deijcitur in terram. Alij etiam non progrediuntur, eò quod non velint id facere in loco vbi Deus illos posuit; aut quod non sint quieti & constantes in sua vocatione & Religione, ad quam fuerunt vocati: existimantes, se amplius ascensuros in alia; aut quod in ipsa Religione quidem manserunt, non tamen quieti sunt in monasterio, aut officio, & occupatione; in quibus ab obedientia collocantur: quia existimant se in alio loco, aut ministerio maius solatium & vtilitatem habituros. Ex quo fit, vt alij non proficiant.

ciat

ficiant: eò quòd non disponant suas ascensiones iuxta leges & Regulas à Legislatore propositas: cuius est aliàs benedictionem dare & auxilium: vt vere odediens, qui tales leges & ordinationes sequitur: eat de virtute in virtutem: eandem tamen benedictionem negat ijs, qui proprio iudicio, propriaque voluntate, aut aliis ratiocinationibus, ab Instituto & Regula suae Religionis alienis volunt gubernari. Alii denique non crescunt, eò quòd ex indiliceto feruore nolint ascendere de virtute in virtutem, paulatim & per suos gradus progrediendo; sed vno impetu & tractu contendunt ad supremum omnium culmen salire; & fieri priùs Magistri, quàm boni fuerint discipuli, & sese statim dedere actionibus Mariæ, nondum exercitati in actionibus Marthæ; & multũ progredi in oratione, nõ cogitantes de profecta in mortificatione: quæ gradus est ad illam. Ingradere igitur, vir Dei, intra te ipsum ac diligenter examina: quænam ex his sex radicibus sit in te causa non proficiendi, sicut optares, in perfectione, quam profiteris: & stude, valde se nõ eam, quã inueneris, mortificare & euellere: disponendo ascensiones tuas iuxta hæc documenta, quemadmodum in citato loco ea explicuimus: & sequendo omninò supremi legislatoris iussa & Regulas: sic enim licebit ab eius bonitate & liberalitate certò sperare copiosam benedictionem, & auxilium ad h. ascendendum de virtute in virtutem, donec videatur clarè Deus Deorum in Sion.

CAPVT V.

FINIS ET SCOPVS RELIGIOSI IN OBSERVATIONE *votorum*
est viuere modo quodam, mundo ipsi aduerso; simili verò, modo, quo Christus vixit: & variis mortificationis gradus, quos Regula ad id commendant.

VM MORTIFICATIO, vt vidimus, sit instrumentum & vniuersale medium, ad acquirendas & augendas virtutes in gradibus perfectionis, quos vnaquæq; exigit: ac propterea Spiritus sanctus, cum hanc ascensionem & incrementum commédaret, primo loco eam collocauit, dicens: Quæ est ista quæ ascendit sicut virgula fumi a ex aromatibus myrrha: vt in proximo cap. dictum est. Hinc est, quòd cupidi multum proficiendi in virtute, præcipue debeant respicere, vt multum proficiant in mortificatione; maiori tamen cura in quinque illis gradibus, qui sunt obseruationi votorum intimè coniuncti, & quorum facta est mentio supra, ita vt non desistant, donec ad supremum finem, in quem omnes diriguntur perueniatur: viuere sc. modo quodam, è diuinitate repugnante ei, quem mundus seruat; sed ei valdè simili, quo vixit Christus. Finem hunc mirificè declarauit N. P. S. Ignatius in Regula quadam quam subiiciam: quamuis enim mens mea non sit, Societatis nostræ Regulas

Paulatim longius i. tur.

h Psal. 83. 8

a Cant. 3. 6.

Tract. 6. 6. 2.